

УРАДЖАЙ ДРУКАВАНАГА СЛОВА

У музеі Янкі Купалы адкрылася
выстава да 100-годдзя артыкула класіка
пра беларускую кнігу

У Дзяржаўным літаратурным музеі Янкі Купалы адбылося адкрыццё незвычайнай выставы — «Ураджай друкаванага слова». Гэта сумесны праект музея і Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Выстава прысвечана знамянальнай падзеі: 100 гадоў таму, у першым нумары часопіса «Польмя» за 1923 год, Янка Купала апублікаваў артыкул «Выдавецкая справа ў Савецкай Беларусі за 1922 год».

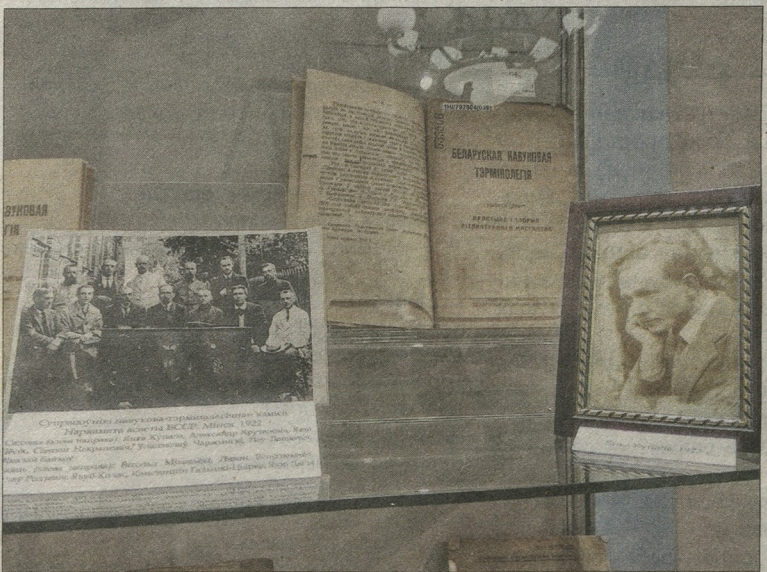
Янка Купала ведаў гэтую справу знутры. У 1920-я ён працаваў на пасадзе загадчыка літаратурна-мастацкай секцыі літаратурна-навуковага аддзела Наркамасветы, займаўся выдавецкімі справамі, клапаціўся пра пашырэнне беларускай кнігі. У сваім артыкуле Купала згадвае сярод навінак кнігі Францішка Багушэвіча, Змітрака Бядулі, Цішкі Гартнага, Якуба Коласа, Міхася Чарота. Звяртае ўвагу на «выхад у свет першага беларускага рамана — гэта «Сокі цаліны» Цішкі Гартнага», нагадвае, што зборнікі Багушэвіча «Дудка беларуская»

абагульняльную даведку за 1922 год; «агулам надрукаванага 268.050 кніг у ліку 2.036.527 друк. аркушаў. Гэта складае 2120 рэзаў (стоп) паперы; гэта ёсць каля трох вагонаў беларускіх выданняў. І вось гэтыя сотні тысяч кніг рассыпацца па ўсёй Беларусі, каб навучаць і будзіць беларускую прыспаную думку да светлага, радаснага беларускага і агульна-началавечага жыцця».

Нават сёння мы можам уразіцца, якая вялікая справа рабілася ў маладой беларускай рэспубліцы па адраджэнні нацыянальнай культуры.

У выставачным праекце «Ураджай друкаванага слова» прысутнічае больш за сотню экспанатаў са збораў музея Янкі Купалы і Нацыянальнай бібліятэкі Беларусі. Можна пазнаёміцца і з кнігамі-юбілярамі, з'яўленне якіх вітаў наш класік у пачатку 1923 года. Зразумела, прадстаўлены і гістарычны нумар часопіса «Польмя».

— Сваім артыкулам на самым пачатку існавання часопіса Янка Купала заклаў традыцыі, якіх мы намагаемся прытрымлівацца і сёння, — сцвярджае галоўны рэдактар часопіса «Польмя» **Віктар ШНІП**. — Гэта ўвага да беларускага

і «Смык беларускі» ўпершыню выдадзены не лацінай, а кірыліцай. Паэма Міхаіла Кудзелькі, які друкаваўся пад псеўданімам Міхась Чарот, «Босья на вогнішчы», выклікае ў Купалы каментарый, маўляў, крытыкі звярнулі ўвагу, але «падзяліліся на прыхільнікаў і непрахільнікаў паэмы — адны хваляць, а другія ганяць». Купала робіць падрабязную справаздачу па аддрукаваных беларускіх кнігах — ад мастацкіх твораў да навуковых выданняў — і дае

друкаванага слова, да кніг, якія прадстаўляюць сучасную беларускую літаратуру; годнае адлюстраванне літаратурнага працэсу.

Віктар Шніп перадаў музею снежаньскі нумар «Польмя» за мінулы год. Гэты спецыяльны выпуск быў прысвечаны 100-годдзю часопіса, ён утрымлівае шмат аўтэнтычных матэрыялаў і гістарычных даследванняў.

Выстава прадоўжыцца да 1 красавіка.

Людміла ІВАНОВА.